

Sygnatura akt I C 1136/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 sierpnia 2017 r.

Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Marek Dziwiński

Protokolant: Magdalena Mastej

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 2 sierpnia 2017 r. w K.

sprawy z powództwa Kancelarii (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w K.

przeciwko Z. Z.

o zapłatę

I uchyla wyrok zaoczny z dnia 10.09.2015 r. i zasądza od pozwanego Z. Z. na rzecz strony powodowej Kancelarii (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w K. kwotę 1.682,75 zł (jeden tysiąc sześćset osiemdziesiąt dwa i 75/100 złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 17.05.2014 r. do dnia zapłaty;

II dalej idące powództwo oddala;

III zasądza od pozwanego Z. Z. na rzecz strony powodowej Kancelarii (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w K. kwotę 502,64 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 1136/15

(...)

Strona powodowa Kancelaria (...) S.A. z siedzibą w K. żądała zasądzenia od Z. Z. kwoty 1 862,75 zł z ustawowymi odsetkami za okres od 17.05.2014 r. do dnia zapłaty, a także o zwrot kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu strona powodowa wskazała, że umową z dnia 31.10.2014 r. nabyła wierzytelność przysługującą pierwotnemu wierzycielowi (...) sp. z o.o. w W. wobec pozwanego, która wynikała z umowy pożyczki między tymi stronami zawartej w dniu 16.04.2014 r. na kwotę 1 690 zł. Strona powodowa podniosła, że dokonano weryfikacji danych pozwanego, który zaakceptował warunki umowy i wypłacono mu sumę pożyczki, którą miał zwrócić do dnia 16.05.2014 r. W dalszym piśmie procesowym strona powodowa wskazała, że na sumę żądania składają się kwoty: 1 690,00 zł tytułem pożyczki, 507,00 zł tytułem prowizji oraz 230 zł tytułem pięciu skierowanych wezwań do zapłaty, przy czym dłużnik wpłacił na rachunek cedenta kwotę 564,25 zł

W sprzeciwie od wyroku zaocznego Z. Z. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwany zaprzeczył, aby zawarł z (...) sp. z o.o. umowę pożyczki na kwotę 1 690 zł

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) sp. z o.o. z siedzibą w W. zawarła w dniu 16 kwietnia 2014 r. ze Z. Z. umowę pożyczki kwoty 1690 zł, która tego samego dnia została przekazana na rachunek pozwanego. Umowa przewidywała prowizję w kwocie 507 zł. Dług z pożyczki stał się wymagalny w dniu 17.05.2014 r.

/dowód:

- umowa ramowa pożyczki k. 19-21,
- podgląd przelewu k. 22,
- oświadczenie pozwanego k. 76/.

Pożyczkodawca skierował 5 wezwań do zapłaty, których łączny koszt wyniósł 50 zł.

/dowód: Umowa ramowa pożyczki nr (...) k. 19-21/.

Na poczet długu została na rachunek pożyczkodawcy wpłacona kwota 564,25 zł.

/okoliczności bezsporne/.

W dniu 31 października 2014 r. pierwotny wierzyciel zawarł ze stroną powodową umowę przelewu wierzytelności, zgodnie z którą Kancelaria (...) S.A. w K. nabyła wierzytelność z umowy pożyczki wobec Z. Z.. Pozwany został zawiadomiony o dokonaniu cesji oraz wezwany do zapłaty kwoty 1 862,75 zł wraz z umownymi odsetkami w terminie 7 dni od daty otrzymania pisma.

/dowód:

- umowa przelewu wierzytelności wraz z załącznikiem do umowy k. 13-15,
- pismo skierowane do pozwanego wraz z dowodem nadania k. 16-18/.

Sąd zważył co następuje:

Ustaleń stanu faktycznego dokonano w oparciu o dowody z dokumentów, w szczególności o umowę ramową pożyczki, podgląd przelewu kwoty 1690 zł, oświadczenie pozwanego, jak również w oparciu o fakty uznane za przyznane. W tym miejscu należy wskazać, że autentyczność żadnego z dokumentu, będącego podstawą do ustalenia przez sąd stanu faktycznego nie została podważona. Wszystkie powołane dowody, a także częściowa spłata zobowiązania, potwierdzają, że doszło do skutecznego zawarcia umowy pożyczki między pierwotnym wierzycielem a Z. Z., z której pozwany się nie wywiązał.

Zgodnie z treścią art. 720 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Z wzoru umowy pożyczki wynika, że pożyczkobiorca może wnioskować o pierwszą pożyczkę rejestrując się i tworząc konto użytkownika na stronie internetowej, gdzie podaje swoje dane osobowe, w tym numer rachunku bankowego (pkt 3.1.). Po prawidłowym wypełnieniu formularza rejestracji, potwierdzeniu podanego numeru komórkowego i podaniu wysłanego kodu (...), dokonuje się weryfikacji danych pożyczkobiorcy poprzez wniesienie niewielkiej opłaty weryfikacyjnej (pkt 3.3. warunków umowy).

Wprawdzie w aktach sprawy brak jest dokumentów potwierdzających, że zostały podjęte wymagane umową ramową czynności, to niewątpliwie Z. Z. łączyła umowę pożyczki z pierwotnym wierzycielem. Świadczy o tym przede wszystkim przekazanie przez (...) Polska na rachunek należący do pozwanego kwoty 1 690 zł. Numer rachunku bankowego, na który dokonano przelewu kwoty pożyczki jest tożsamy z numerem rachunku bankowego wskazanego przez samego pozwanego w piśmie z 13.04.2016 r. (k. 76). Umowa wiąże strony między innymi także wtedy, gdy została wykonana, a fakt jej wykonania potwierdza dołączony do pozwu dowód zlecenia przelewu (k. 22).

Umowa pożyczki, której wartość przekracza tysiąc złotych, wymaga zachowania formy dokumentowej (art. 720 § 2 k.c.). Jeżeli ustawa zastrzega dla czynności prawnej formę pisemną, dokumentową albo elektroniczną, czynność dokonana bez zachowania zastrzeżonej formy jest nieważna tylko wtedy, gdy ustawa przewiduje rygor nieważności (art. 73 § 1 k.c.). Zgodnie z art. 77² k.c. do zachowania dokumentowej formy czynności prawnej wystarcza złożenie oświadczenia woli w postaci dokumentu, w sposób umożliwiający ustalenie osoby składającej oświadczenie. Dokumentem jest nośnik informacji umożliwiający zapoznanie się z jej treścią (art. 77³ k.c.).

Z przytoczonych wyżej zapisów ustawy wynika, że umowa pożyczki na kwotę ponad 1 000 zł, zatem jak w realiach niniejszej sprawy, wymaga zachowania formy dokumentowej, choć w przypadku jej niezachowania, umowa taka pozostaje ważna – gdyż przepis art. 720 k.c. nie przewiduje dla niej sankcji nieważności.

Chociaż w aktach sprawy brak jest podpisanej przez obie strony umowy pożyczki (umowa ramowa pożyczki jest podpisana jedynie przez pożyczkodawcę), a przy tym strona powodowa nie przedstawiła dowodów, że została zachowana forma dokumentowa (brak przelewu weryfikacyjnego) to inne zebrane dowody, w szczególności dowód przelewu kwoty pożyczki na konto potwierdzone przez pozwanego, a także przedstawione warunki umowy, pozwalają stwierdzić, że strony rzeczywiście zawarły taką umowę w dniu 16.04.2014 r. Ponadto, wobec nie wypowiedzania się przez pozwanego o twierdzeniach strony powodowej dotyczących częściowej zapłaty przez pozwanego długu, uznano fakty te za przyznane na podstawie art. 230 k.p.c. Zapłata części długu przez pozwanego może być przejawem uznania (niewłaściwego) długu (por. M. Pyziak-Szafnicka - Komentarz do art. 123 k.c. teza 33, LEX; wyrok SA w Gdańsku z 8 stycznia 2013 r., V ACa 913/12, LEX nr 1314724).

Stronie powodowej oprócz zwrotu kapitału głównego należał się zwrot prowizji. Do umowy pożyczki z 16.04.2014 r. zastosowanie znajdował wzorzec umowy przedstawiony S. Z. przez K. 24. Na podstawie punktu 4.1. w przypadku pożyczki z rozłożonym okresem spłaty, płatna jest ona w następującej formie: całkowita kwota pożyczki (lit. a) oraz prowizja w wysokości 30 %, dla pożyczek udzielanych na okres 1 miesiąca (lit. b). Prowizję obliczono na kwotę 507 zł i odpowiadała ona postanowieniom umowy, a zatem zasadne było zasądzenie jej zwrotu.

Zgodnie z pkt. 7.4 ogólnych warunków umowy pożyczkobiorca zwraca kwotę pożyczki nie później niż w terminie 30 dni od dnia złożenia oświadczenia o odstąpieniu od umowy. Dniem spłaty pożyczki jest dzień przekazania środków pieniężnych. Przekazanie przedmiotu pożyczki Z. Z. nastąpiło 16.04.2014 r. Wymagalność roszczenia powstała w dniu 17.05.2014 r. Wierzytelność została następnie zbyta na rzecz Kancelarii (...) S.A. w K. umową z dnia 31.10.2014 r.

Przeciwko uwzględnieniu powództwa w pełnej wysokości przemawiało naliczenie zbyt wygórowanych opłat windykacyjnych, które nierzadko stanowią znaczną część całości zadłużenia wobec kontrahenta będącego przecież w tym wypadku konsumentem. Taka praktyka nie zasługuje na aprobatę. Oczywiście przedsiębiorca może w umowie przewidzieć pewne opłaty za czynności windykacyjne, lecz nie powinien tego czynić w sposób dowolny, w zupełności odbiegający od kosztów rzeczywistych. Nie budzi wątpliwości, że postanowienia umowne w zakresie opłat windykacyjnych nie zostały indywidualnie uzgodnione. Zgodnie z art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Pożyczkodawca, zgodnie z pkt. 6.4., obciążył pozwanego za wezwanie do zapłaty w wysokości po 20 zł za przesłanie pierwszego, drugiego, trzeciego i czwartego wezwania i w wysokości 150 zł za piąte wezwanie. Łącznie była to kwota 230 zł. Zdaniem Sądu kwota ta w żaden sposób nie obrazuje rzeczywistych kosztów windykacyjnych. Należało uznać zapisy umowy w tym zakresie za klauzule abuzywne, zweryfikować wyliczone na ich podstawie opłaty i ustalić, że zasadnie należy się ich zwrot po 10 zł za jedno skierowane do dłużnika wezwanie. Łącznie, za 5 wysłanych ponagleń, należy się stronie powodowej kwota 50 zł, zamiast wyliczonej pozwem kwoty 230 zł.

Sąd kierował się przepisem art. 347 k.p.c., uchylił wyrok zaoczony i orzekł o żądaniu pozwu.

Stronie powodowej należała się kwota 1690 zł tytułem zwrotu kwoty pożyczki (kapitał pożyczki), kwota 507 zł prowizji oraz kwota 50 zł za opłaty windykacyjne, jednakże całość podlegała pomniejszeniu o dokonaną dobrowolną wpłatę w kwocie 564,25 zł. Łącznie zatem stronie powodowej należała się suma 1 682,75 zł.

Mając na uwadze podniesione wyżej motywy, należało zasądzić na rzecz strony powodowej kwotę 1 682,75 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 17.05.2014 r. do dnia zapłaty, o czym orzeczono w punkcie I wyroku.

W punkcie II wyroku oddalono powództwo w zakresie żądanej kwoty 180,00 zł tytułem naliczonych opłat windykacyjnych.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c., zgodnie z którym to przepisem w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Stronie powodowej została zasądzona kwota 1682,75 zł z żądanej kwoty 1862,75 zł. Strona powodowa wygrała sprawę w 90%, pozwany – w 10%. Do kosztów strony powodowej wchodzi: opłata od pozwu 30 zł, koszty zastępstwa prawnego – 600 zł, a także 0,38 zł prowizji od opłaty sądowej – łącznie 630,38 zł. Na koszty pozwanego składa się 600 zł kosztów zastępstwa adwokackiego, 17 zł opłata skarbową od pełnomocnictwa oraz 30 zł opłata sądowa od sprzeciwu – łącznie 647 zł. Po wzajemnym zniesieniu i rozdzieleniu (567,34 – 64,70 zł), należało zasądzić na rzecz strony powodowej kwotę 502,64 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, o czym orzeczono w punkcie III wyroku.